

ФРЕДРИК БРАУН ЗАЛАТА НА ОГЛЕДАЛАТА

Превод от английски: Николай Величков, —

chitanka.info

Само за миг си помисляш, че това е временна слепота — този неочакван мрак, появил се в яркия следобед.

Това трябва да е слепота, смяташ ти, няма толкова скоро може да изчезне светлината и да те остави в пълна тъмнина?

След това изопнатите нерви на тялото ти съобщават, че стоиш прав, докато само преди секунда беше почти полегнал удобно в меко кресло. В двора на един приятел от Бевърли Хилс. Говореше за Барбара, твоята годеница. Барбара беше по бански — красива, със златист тен. Ти също беше по бански, сега вече не ги чувстваш на себе си. Докосваш с ръка бедрата си. Гол си. И стоиш прав.

Какво се е случило с теб, то е нещо повече от неочаквана смяна на светлината с мрак или от неочаквана слепота.

Протягаш напред ръка, опипваш пред себе си. Докосваш гладка повърхност, стена. Протягаш и двете си ръце встрани и всяка достига до ъгъл. Обръщаш се бавно. Още една стена, трета, четвърта. Намираш се в килер, квадратен, около четири фута. Ръката ти напипва дръжката на врата. Завърташ я и отваряш вратата. Тук има светлина. Вратата е към осветена стая. Стая, която никога преди това не си виждал.

Не е голяма, но е чудесно мебелирана, макар че мебелировката ти изглежда странна. Предпазливо отваряш вратата и пристъпяш внимателно. В стаята няма никой.

Обръщаш се назад и поглеждаш към килера, който сега е осветен от стаята. Не е дори килер; формата му не се е променила, в него няма абсолютно нищо — нито закачалка, нито полица, нито шкаф. Празен, с размери четири на четири фута.

Затваряш вратата и оглеждаш стаята. Има втора врата, но затворена. Няма прозорци. Мебели. Някои от тях сякаш са ти познати. Много удобно бюро. Другото очевидно е стол — също удобен. Има и маса, но с няколко плота вместо с един. И легло или кушетка. Нещо блестящо, метнато на леглото, вземаш го. Дреха.

Ти си гол, затова я обличаш. Под леглото (или кушетката) има чехли, обуваш ги. По мярка са ти, чувстваш топлината им — сякаш винаги са били твои.

Вече си облечен. Поглеждаш към вратата, другата, не на килера (килера?), от който дойде. Отиваш до вратата и преди да си натиснал дръжката, виждаш на нея малко листче с напечатан на машина текст. Четеш: „Тази врата има заключалка на времето и ще се отвори след

час. По причини, които скоро ще разбереш, по-добре не напускай стаята преди това. На бюрото има писмо за теб. Моля те, прочети го.“

Не е подписано. Поглеждаш към бюрото — на него има плик.

Но ти не отиваш да вземеш плика и да прочетеш писмото в него.

Защо? Защото си изплашен.

Оглеждаш другите предмети в стаята. Светлината няма източник. Сякаш идва от никъде. Не е пряка светлина — таванът и стените не я отразяват. Там, откъдето дойде, стените не бяха осветени така. Но какво означава там, откъдето дойде?

Затваряш си очите. Казваш си: Аз съм Норман Хестингс. Професор по математика в университета на Южна Калифорния. На 25 години съм. Сега е 1954 година.

Отваряш очи и отново поглеждаш.

Такива мебели в Лос Анжелис (или където и да било другаде) през 1954 година нямаше. А онова нещо горе в ъгъла изобщо не можеш да отгатнеш какво е. Може би по същия начин щеше да гледа дядо ти, ако някой на младини му бе показал телевизор.

Поглеждаш към себе си — блестящата дреха, която сякаш те очакваше. С пръсти опипваш повърхността ѝ.

Не прилича на нищо, което си докосвал досега.

Аз съм Норман Хестингс. Сега е 1954 година...

Но ти трябва да узнаеш какво става сега.

Отиваш до бюрото и взимаш плика. Отгоре е напечатано името ти. Норман Хестингс.

Докато го разтваряш, ръцете ти треперят. Можеш ли да ги удържиш?

Няколко страници, напечатани. Започва със „Скъпи Норман“. Бързо търсиш подписа в края. Не е подписано.

Отново се връщаш в началото.

„Не се страхувай. Няма нищо страшно, но трябва дълго да се обяснява. Дълго — за да разбереш всичко, преди заключалката на времето да отвори онази врата. Дълго — за да можеш да приемеш нормално всичко и... да се подчиниш.

Сигурно си отгатнал — ти си в бъдещето. В твоето собствено бъдеще. Дрехите и стаята би трябвало да ти подсказват това. Планирах всичко така, че шокът да не бъде внезапен и да осъзнаеш всичко постепенно, докато четеш това (ти вероятно не вярваш на прочетеното).

«Килерът», от който дойде, както вероятно вече се досещаш, е машина на времето. От нея ти пристъпи към света от 2004 година. Датата е 7 април, точно 50 години от времето, което последно си запомнил. Ти не можеш да се върнеш обратно.

Направих го за теб, може да ме намразиш за това, не зная. Свърх твоите сили е да решиш, но това няма значение. Това, което има значение, не се отнася до теб самия. Но ти трябва да го направиш. Аз съм неспособен да го сторя.

Кой ти пише ли? Предпочитам засега да не ти казвам. Докато свършиш с четенето (въпреки че писмото не е подписано, знаех, че първо ще потърсиш подписа), та докато свършиш, вече ще знаеш кой го е написал.

Аз съм на 75 години. От тях 30, до настоящата 2004 година, отделих за изучаване на времето. Построих първата машина на времето; но и нейната конструкция, и фактът, че е конструирана, са си моя тайна.

Ти си първият участник в един много важен експеримент. Твоя ще е отговорността да решиш дали някога ще има повече експерименти с нея, дали да бъде поверена на света, или да бъде разрушена“.

Край на първа страница. Спираш за миг, колебаеш се дали да обърнеш следващата. Вече подозираш какво ще се случи.

Разгръщаш страницата.

„Конструирах първата машина на времето преди седмица. Изчисленията ми доказаха, че ще функционира, но не и как. Очаквах да изпрати всеки обект обратно във

времето (работи само назад във времето, не напред) физически непроменен и непокътнат.

Първият експеримент показва грешката ми. Поставих метален куб — миниатюрен модел на машината, от която преди малко излезе — и нагласих машината да го върне десет години назад. Включих и отворих вратата в очакване кубът да изчезне. Вместо това той се бе разпаднал на прах.

Поставих друг куб и го пратих две години в миналото. Върна се непроменен, само по-нов и лъскав.

Това ми даде отговора. Очаквах кубовете да се връщат обратно във времето и те го правеха, но не според прогнозите ми. Металните кубове са били изработени преди около три години. Бях изпратил първия назад във времето, но години преди той да съществува в своята фабрична форма. Преди десет години е бил руда. Машината го върна в това му състояние. Виждаш ли колко погрешни са били нашите предишни теории за времето? Очаквах машината да действа по нов начин. Например през 2004 година я нагласям да отиде 50 години в миналото, и тя се връща в 1954-та. Но тя не работи точно така. Машината не се движи в реалното време, а в относително, и по този начин се променя само това, което е вътре в машината — по отношение на самото него, но не и по отношение на всичко останало във Вселената.

Потвърдих хипотезата си с морски свинчета — изпратих едно от тях (шестседмично) пет седмици назад във времето и то се завърна бебе.

Не е нужно да описвам всичките си опити. Ще намериш техен запис на бюрото и можеш да ги изучиш по-късно.

Разбираш ли сега какво се е случило с теб, Норман?“

Започваш да разбираш. И да се потиш.

Аз-ът, който е написал това писмо, си ти самият, ти на възраст 75 години, през 2004-а. Ти си този 75-годишен старец; твоето тяло се е

върнало обратно и сега е такава, каквото е било преди 50 години, а паметта ти за тези преживени години е унищожена.

Ти си изобретил машината на времето.

И преди да я пробваш на себе си, си направил тези приготовления, за да ти помогнат да се ориентираш. Ти си писал на себе си писмото, което сега четеш.

Но щом тези 50 години са отминали за теб, какво е станало с твоите приятели, с тези, които си обичал? А с родителите ти? А с момичето, за което щеше да се жениш (или си бил женен)?

Четеш нататък:

„Да, ти искаш да знаеш какво се е случило. Мама умря през 1963, татко през 1968. Ти се ожени за Барбара през 1956 година. Съжалявам, че трябва да ти го кажа, но тя умря само три години по-късно при самолетна катастрофа. Имаш един син. Той все още е жив, името му е Уолтър, сега е на 46 години и е счетоводител в Канзас Сити...“

От очите ти прокапват сълзи, спираш да четеш. Барбара е умряла, мъртва е от 46 години. А само преди минути в себуктивното време седеше близо до нея, под яркото слънце над Бевърли Хилс...

Насилваш се да продължиш.

„Но да се върнем към откритието. Сигурно вече подразбираш някои изводи. Ще ти е нужно време за размисъл, докато разбереш всички. Пътуването във времето не е това, което очаквахме, но то ни предлага един вид безсмъртие. Аз притежавам този вид безсмъртие.

Добро ли е това? Струва ли си да бъде погубена паметта за 50 години нечий живот, за да се върне тялото към относителната младост? Единственият начин, по който аз мога да разбера това, е веднага като свърша писмото да опитам.

Ти ще знаеш отговора.

Но преди да решиш, знай, че има друг проблем, по-важен от психологическия. Става дума за пренаселеността.

Ако нашето откритие стигне до света, ако всички старци могат отново да станат млади, населението ще се удвоява с всяко следващо поколение. Никой по света няма да приеме като решение принудителния контрол върху раждаемостта. Дай това на света (на света от 2004 година) и ще предизвикаш глад, страдания, войни. Може би пълен колапс на цивилизацията.

Да, достигнахме до другите планети, но те не са подходящи за колонизиране. Нашият отговор могат да бъдат звездите, но ни е нужно още много, докато ги достигнем. Когато някой ден това се случи, милиардите планети около тях ще бъдат нашият отговор, нашият обитаем дом... Но какъв ще е отговорът дотогава?

Да унищожих машината? Но помисли за безкрайния брой човешки животи, които тя може да спаси, помисли за страданията, които може да предотврати. Помисли за болните от рак. Помисли..."

Помисли. Свършваш писмото и го слагаш на бюрото. Мислиш си за Барбара, умряла преди 46 години. За това, че си живял цели три години с нея и че тия години са загубени за теб.

Петдесет загубени години. Проклинаш възрастния 75-годишен мъж, в който си се превърнал и който е създал всичко това за теб. И който е предоставил на теб и решението.

Жестоко е, но знаеш, че решение трябва да има. Той също е знаел това и е разчитал на теб. Проклет да бъде, той трябва да е знаел!

Твърде ценно е, за да бъде разрушено. И твърде опасно, за да бъде оставено.

Другият отговор е болезнено очевиден.

Ти трябва да станеш пазач на това откритие и да го държиш в тайна, докато стане безопасно за хората; докато човечеството достигне звездите, докато може да контролира населението...

Ако нищо от това не се случи в следващите 50 години (вероятно и те ще минат толкова бързо), тогава ти, 75-годишен, ще напишеш

друго писмо като това. Още веднъж ще бъдеш подложен на експеримент като този сега.

И ще вземеш същото решение, разбира се.

Отново и отново, за да запазиш тайната, докато човечеството се подготви за нея.

Колко ли често ще сядаш на бюро като това, със същите мисли, със същата тъга?

Вратата прещрака и ти знаеш, че ключалката на времето е отворена, че вече си свободен да напуснеш стаята, свободен да започнеш нов живот там, където вече си живял, и живот, който вече си загубил.

Но сега не бързаш да излезеш. Стоиш и гледаш пред себе си със слепи очи. В съзнанието ти плува кривият образ, получен от няколко срещуположни огледала — като в старомодна бръснарница. Огледала, които отразяват един и същи образ отново и отново, смалявайки ги в далечината.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.